

A Munkaerőpiaci tükör 2011 "Közelkép" fejezete

Foglalkoztatáspolitikai programok hatásvizsgálata

Fejezet szerkesztő: Kézdi Gábor

CEU & MTAKRTK

2012. 02. 23.

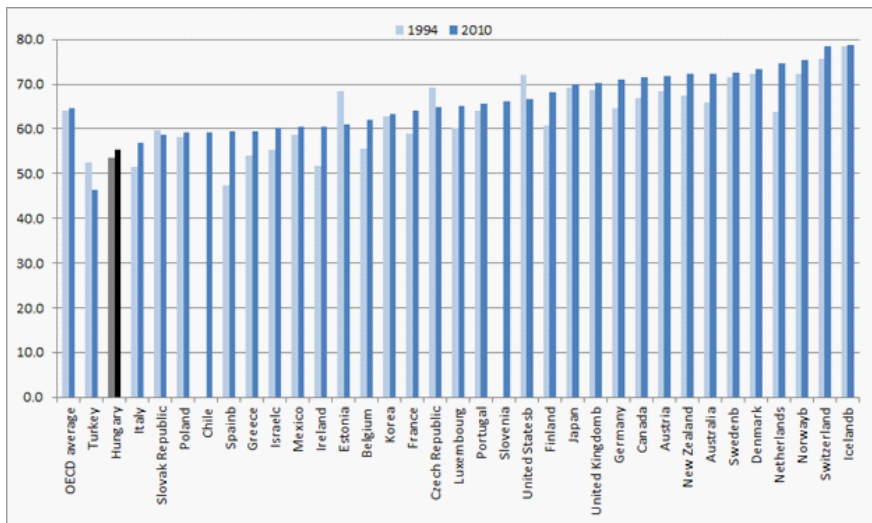
Tartalom

Bevezető (Kézdi Gábor)

- 1 A programok hatásvizsgálatának módszertana (Kézdi Gábor)
- 2 Az aktív foglalkoztatáspolitikai programok nemzetközi tapasztalatai
(Hudomiet Péter - Kézdi Gábor)
- 3 Kenőanyag a munkapiac fogaskerekei közé? (Cseres-Gergely Zsombor)
- 4 A magyarországi képzési, bértámogatási és közfoglalkoztatási programok hatásvizsgálata (Csoba Judit - Nagy Zita)
- 5 A közcélú foglalkoztatás kibővülésének hatása a tartós munkanélküliségre (Köllő János - Scharle Ágota)
- 6 Egy komplex munkaerőpiaci program megvalósulása és lokális hatásai a dél-dunántúli régióban (Németh Nándor)
- 7 Foglalkoztatáspolitikai programok hatásvizsgálatának tanulságai Magyarországon (Cseres-Gergely Zsombor - Scharle Ágota)

A foglalkoztatás szintje rendkívül alacsony Magyarországon

Foglalkoztatási arány (%) a 15-64 évesek körében

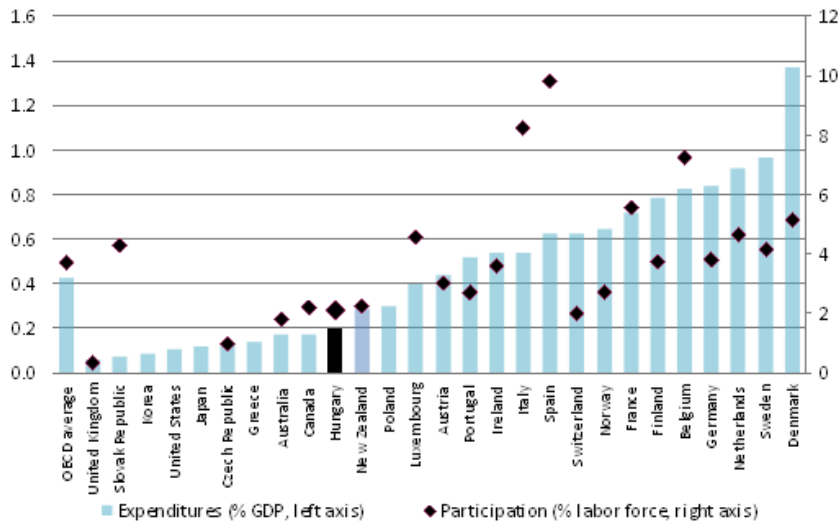
Foglalkoztatáspolitikai programok ("aktív eszközök")

Potenciális munkavállalókat bevonó programok a foglalkoztatási esélyeik növelésére

- Aktív segítség a munkakeresésben
 - ▶ tanácsadás, közös munkakeresés, gyakran kötelező részvétellel
- Közcélú foglalkoztatás
 - ▶ önkormányzatok, nonprofit szervezetek vagy magáncégek támogatása célszemélyek foglalkoztatása esetén
 - ▶ általában külön e célra szervezett munkákra
- Foglalkoztatástámogatási programok
 - ▶ munkaadók támogatása célszemélyek foglalkoztatása esetén, önfoglalkoztatás támogatása "rendes", egyébként is létező munkákra
- Képzési programok
 - ▶ tantermi és munkahelyi képzések, általános ismeretek és szakképzés
- Komplex, általában kisméretű programok
 - ▶ a többi programtípus elemeit esetleg más elemekkel kombinálva kínálnak szolgáltatásokat jól meghatározott célcsoport számára

A foglalkoztatáspolitikai programok Magyarországon

Sokkal kevésbé elterjedtek, mint a kontinentális Európában, de nagyobbak, mint az angolszász országokban vagy Ázsiában

Mit tudnak a foglalkoztatáspolitikai programok?

- Erre a kérdésre csak **hiteles** hatásvizsgálatok válaszolhatnak
- Mi egy program hatása?
 - ▶ a program utáni eredményeknek és azoknak az eredményeknek a különbsége, amelyek a program hiányában alakultak volna ki
 - ▶ elengedhetetlen az összehasonlítás e "*tényellentétes*" eredményekkel
- Statisztikai hatásvizsgálatok
 - ▶ a tényellentétes eredményeket *kontroll csoport* segítségével mérik
- Milyenek a hiteles hatásvizsgálatok?
 - ▶ legjobb a tervezett kísérlet
 - ▶ nem kísérleti módszerek is adhatnak hiteles eredményeket
 - ★ de itt szigorúak az elemzés módszertani kritériumai
 - ★ és szükség van részletes ellenőrzésekre, robusztusság-vizsgálatokra
- A valóban hiteles hatásvizsgálatok ritkák, de egyre több van külföldön
 - ▶ tervezett kísérletekből is
- Magyarország le van maradva a *valóban hiteles* hatásvizsgálatok terén
 - ▶ de ez a kötet is jelzi, valami megmozdult

Szóval mit tudnak a foglalkoztatáspolitikai programok?

- A hiteles hatásvizsgálatok nemzetközi tapasztalatai alapján
 - ▶ a munkakeresést segítő programok általában hatásosak
 - ▶ a közfoglalkoztatási programok általában nem hatásosak
 - ▶ a foglalkoztatástámogatási programok gyakran hatásosak
 - ▶ a képzési programok tapasztalatai nagyon vegyesek
 - ▶ a jól összerakott komplex programok a leginkább sikeresek

 - ▶ a hatást jobban befolyásolják a részletek, mint a program típusa
 - ★ *ezért minden esetben törekedni kell a hiteles hatásvizsgálatokra*

 - ▶ **De a leginkább hatásos programok sem tekinthetők csodaszernek**

- A kötetben bemutatott hazai tapasztalatok egybevágóan mindezzel
 - ▶ a munkakeresés segítésének van pozitív hatása, a közmunkaprogramoknak nincs, a többi típusnál nagy a bizonytalanság
 - ▶ a komplex programokat nem kíséri hiteles hatásvizsgálat

A hiteles hatásvizsgálatok fontosak és megvalósíthatóak

A foglalkoztatáspolitikai programok és más programok esetében is

- A programok hatásainak hiteles megismerése fontos
 - ▶ az adófizetők pénzt költenek (még ha gyakran külföldiekét is)
 - ▶ segíteni akarnak valós problémákon
 - ▶ analógia: alternatív orvosi beavatkozások közötti döntés
 - ★ Úgy szeretnénk-e dönteni, hogy a különféle módszerek hatásait (és mellékhatásait) megfelelő módszertani háttérű és a szakmai nyilvánosság által elfogadott kísérleti eredmények alapján ismerjük, vagy úgy, hogy a kezelést végzők intuíciójára, esetleg nem megfelelő módszerekre támaszkodó, a szakmai nyilvánosság által nem kontrollált és gyakran elfogult „szakértői véleményekre” kell hagyatkoznunk?
- Van szakértelem a hiteles hatásvizsgálatok elvégzéséhez is (ittthon is)
- Az ilyen hatásvizsgálatok drágábbak, mint az "alibi" tanulmányok
 - ▶ de a többletköltségek általában elhanyagolhatóak a programok összköltségéhez képest